

Venerabili Sacramento solemnitate, omnes tamen Ecclesie obedire dissimularunt præter Ecclesiam Leodiensem, quæ ubi Apostolicum nuncium cum Bullis Decretalibus, ac Officio apportatis honorifice suscepit tamquam devota filia, mox quam celerime obedivit, rejecto Officio, quod V. Juliana confici fecerat (a Joan. scilicet Monacho Leodiensi, quod incip. *Animarum cibum*, ut refert Card. Petra loc. cit. num. 9.), utens illo Officio, quod B. Thom. Aquinas confecerat. Itaque ab adventu præfatarum Bullarum tota, et sola Leodiensis Diocesis præfatam solemnitate singulis celebravit annis usque ad tempora Domini Joan. Papæ XXII, qui floruit anno Domini 1315, qui omnes Constit. Clementis publicavit, et ad Universalia studia transmisit. Et ultra illas Ordinationes Urbani IV. Clementis Constit. insertas, novas Indulgentias concessit, atque Processionem ordinavit; Ex tunc igitur, et deinceps Solemnitas hæc per totius Orbis Ecclesias devotissime accepta est ad honorem Patris, Filii et Spiritus Sancti. Amen.» Sic præcise habetur in *Theatro vitæ humanæ*, verb. *Processio*, sub litt. D. et E.

(63. Festum Corporis Christi cum ejus Octava tempore Interdicti, pulsatis Campanis, januis apertis, et alta voce celebrari posse concessit Martinus V. Constit. incip. *Ineffabile*. (64. In die Festo Corporis Christi non est jejunandum, licet incidat in vigilia S. Joannis Baptistæ; sed anticipandum est jejunium die antecedenti, feria nimirum quarta, prout jejunatur in ipsa Vigilia, de Vigilia vero nihil eo anno fiet; ex Decr. Sac. Rit. Cong. edito 24 Septemb. 1638, et Constit. Urban. VIII, incip. *Cum evenire*. (65. In Festo Corporis Christi non est deferenda in Processione Eucharistia Sacerdotum humeris, sed Celebrantis manibus; Sacr. Rituum Cong. 2. Julii 1618. (66. In Festo Corporis Christi non sunt canendæ cantiones vulgari sermone. Eadem Sacr. Cong. Rit. 21 Martii 1609. (67. In Festo Corporis Christi deferatur Eucharistia a Celebrante, et in Vesperis diei octavæ, si fiat Processio, deferatur ab eo, qui cantavit Vesperas, modo saltem sit Canonicus in Collegiatis; Ead. Sac. Cong. Rit. 12. Junii 1627. (68. Si Episcopus in Festo Corporis Christi non deferat Eucharistiam, Canonici tamen induant sacras vestes; ead. Sac. Cong. Rit. 17. Martii 1628. (69. Non convenit quod prima Dignitas celebret Missam ante Processionem SS. Sacramenti, et deinde altera Dignitas minor gestet illud in Processione; Ead. Sac. Cong. Rit. 31. Junii 1632. (70. In Festo SS. Corporis Christi non est faciendâ Processio cum Sacramento sine pluviali; ead. Sac. Cong. Rit. 22. Januar. 1701.

(71. Festum Conceptionis B. M. V. Immaculatæ est ab omnibus ubique servandum de præcepto, ex Decr. Clem. XI, edito 6. Decemb. 1708, incipien. *Commissi Nobis*. (72. Et ipsa die omnibus Christi fidelibus Confessis, et Sacra Communionem refectis visitantibus aliquam ex Ecclesiis

tam Fratrum Ordinis Minorum S. P. Francisci de Observantia, et Reformatorem nuncupatorum, quam Monialium dicti Ordinis, et ibid. orantibus, etc. Benedictus XIII, die 12. Decembr. 1729. Decreto incip. *Ad augendum*, concessit Indulgentiam plenariam perpetuam; (73. Festum S. Joseph est ubique de Præcepto Sacr. Congregationis Rit. 8. Maii 1621 mandante, et approbante Greg. XV, et Urb. VIII, in cit. Const. incip. *Universa*. Festum S. Annæ est ubique de præcepto; Gregor. XV, 23 April. 1622, Const. incip. *Honor Laudis*; et Urban. VIII, in Constit. incip. *Universa*. (74. Festum S. P. Francisci fuit indictum de præcepto observandum ubique a Sixto IV, in Bulla, quæ habetur in Bullario; Rodriguez fol. 317 et 318, et a Sac. Cong. Rit. 3. Januar. 1622, et 21 April. 1640. At postea 13 Septemb. 1642, ab Urbano VIII, Constit. *Universa* hoc Festum non fuit amplius connumeratum inter Festa de præcepto, sed tantum de Devotione. (75. Festum omnium Sanctorum celebrandum est ad supplendas negligentias commissas in propriis eorum solemnitatibus et Festivitatibus; Clement. de *Reliquiis et veneratione Sanctorum* cap. unico. (76. Festum SS. Fabiani, et Sebastiani una simul celebratur, licet Titulus Ecclesie sit tantum de S. Sebastiano, ut Sac. Congr. Rit. respondit in Cremon. 22 Nov. 1698, in qua sic declaravit: « Festum S. Fabiani non transfertur, sed celebratur una cum S. Sebastiano. » (77. Festa etiam de Sanctis Veteris Testamenti possunt celebrari, et patet experientia de septem Fratribus Machabæis cum Matre, de quibus *III Machabæor.* cap. vii, et eorum Festum celebratur Kal. Augusti. Item de S. Jeremia, S. Daniele, Elia et Eliseo prophetis, aliisque in Martyrologio Romano descriptis, quibus sunt edificatæ Ecclesie. Item de S. Joanne Baptista, et SS. Innocentibus, ut in c. 1, de *Consecr.* dist. 3, de S. Anna, et S. Joseph, et Venetiis coluntur SS. Job, Hieremias, Simeon, Moyses, Daniel, Samuel et Zacharias Prophetæ, et in tota Religione Carmelitana solemniter celebrantur Festivitates SS. Eliæ et Elisei ex concessione plurimorum Summorum Pontificum, apud Lezanam consult. 3, num. 7, 13 et 86, et sic expresse defendit Pignatell. tom. 5, consult. 39, per tot. et *Ursaya Instit. crim.* lib. 4, tit. 10, in additionibus n. 65, 66, 67, ubi refert, quod cum aperitioni Ecclesie in honorem S. Job in Civitate Albani, impedimenta apposuisset Suffraganeus ejusdem Civitatis, proposita causa in Sac. R. Congr. die 22 Junii 1680, prodiit rescriptum: « Removenda esse impedimenta. » Cumque tali resolutioni non acquiesceret idem Suffraganeus, reposita causa die 31, Augusti ejusdem anni, rescriptum fuit: « In decisio, et amplius causa non proponatur. » (78. Festum de Patrono principaliori loci est præceptivum cum obligatione audiendi Missam, et vacandi ab operibus servilibus; Sac. Congr. Rit. 13 Septembris 1642. (79. Mercatus fieri non potest in diebus Festivis de præcepto; Sac. Cong. Episcop. Sarnen. 11 Julii 1681.

(80. Quoad Peregrinos et Advenas circa Festa, Vide verb. *Lex* a n. 40, ad 42.

(81. Quoad Festa attendenda sunt varia quæ sequuntur.

Sanctissimus Dominus noster Bened. XIV, in sua Encyclica Epistola incip. *Ab eo tempore*, ad Archiepiscopos, Episcopos et Ordinarios Status Ecclesiastici die 5 Nov. 1743, inter alia eruditissime suo more de Festivitatibus tradita, refert, quod ab eo tempore, quoad Summum Pontificatum fuit evelutus, complures diversi Ordinis illustres viri, itemque Episcopi et Archiepiscopi in Italia, et extra commorantes, iteratis precibus institerunt, ut dies Festos ubique fere nimis auctos in sublevamen pauperis Christiani populi, et ad adimenda gravia absurda, quæ ex Festorum dierum multitudine, ac frequenti violatione, non sine aperto Religionis dampno, oriri solent, imminuere dignaretur. Quare re expensa, negotii difficultatem probe intelligens, peculiari scripto publicis etiam typis vulgato, rationes varias, quibus ea imminutio fieri poterat, indicavit; Consilium pariter exquirens nonnullorum S. R. E. Cardin. Episcoporum Italiae, aliarumque Regionum, Ecclesiasticorum Præsulum, Theologorum, Jurisconsultorum, aliorumque virorum doctorum, an hujusmodi petitio esset exaudienda. Si vero illam exaudiri æquum esset et congruens, ipsi quoque rationes significarent, quibus utiliter ac prudenter imminutio præscriberetur.

(82. Quia vero petita ad id consilia, et responsa tam varia fuere, ut fere sua cuique fuerit sententia quoad substantiam, et modum imminuendi dies Festos, in aliud tempus negotium tam arduum rejecit, eam in spem adductus, ut Episcopi cujusque Provinciae, vel ditionis unanimes possent, concorditer pariter suffragio medium aliquod suggerere ex tot memoratis in laudato suo peculiari scripto, ac pro illius executione Pontificium assensum exposcerent.

(83. Interim plurima ad rem pergat adducere, et signanter, quod cum postremi Tarraconensis Conc. Patres regulam quandam constituerint dierum Festorum, quibus pro illorum conditione, et discrimine populi Divino interesse Sacrificio, et servilibus operibus abstinere, et aliorum, quibus Missæ tantum interesse deberent, tributa postmodum libertate vacandi Operibus servilibus, felic. record. Benedictus XIII, disposita in eadem Provinciali Synodo ad preces Episcoporum approbavit; quo exemplo alii subinde Hispaniarum Antistites excitati, ipsi humiliter supplicarunt, ut ad minuendum, nimis auctum Festorum numerum, liceret eis etiam servare Regulam in præfata Tarraconensi Concil. provide constitutam, quorum instantiæ ipso annuente, exinde omnium fere Hispaniarum dioceseon uniformitas in dierum Festorum celebratione, et ritu exorta est.

(84. Varii etiam Regni Poloniae Episcopi ipsi per litteras significarunt, suis in amplis Diocesisibus æstivo tempore incolæ, agrorum culturae, et aliis servilibus operibus, quibus

vivunt et sustentantur, dantes operam, difficillime ab illis abstinere posse diebus Festivis inter hebdomadam occurrentibus; enixe propterea ipsum rogarunt, ut quæ per hebdomadam æstivo tempore occurrunt Festa, in dies Dominicos transferret, excepto Festo Assumptionis B. M. V. Quorum petitio per ipsum Sanctissimum, maturo præmisso examine exaudita, in Regionibus illis optatam ab Episcopis, et populis tranquillitatem peperit.

(85. Complures alii Catholici Orbis, et præsertim Italiae Episcopi, qua voce, qua scriptis improbantibus abusus Mercatum, et Nundinarum, quæ fieri solent diebus Festivis, rationem ab ipso petierunt, qua grassanti in die malo occurrere possit? Et ipse respondit, quod inter modos propositos, atque servandos in imminutione, ac celebratione Festorum præcipuus ille est, quo inter ipsos Festos dies discrimen constituitur. Etenim in diebus Dominicis, itemque in Celebratibus Domini, B. M. V. ac in aliis solemnioribus in memorato peculiari suo scripto indicatis, debet Christianus populus, nedum interesse Divino Sacrificio, sed etiam abstinere ab operibus vetitis. In ceteris vero Festivis minus solemnibus imposita est Christi fidelibus obligatio interessendi Missæ Sacrificio, tradita in reliquis cuique illorum potestate ea faciendi, quæ fieri solent diebus ferialibus.

(86. Postremo, plurimis ab ipso eruditissime ad rem adductis, a nobis brevitate gratia omissis, concludit, quod in transgressionem Festorum nulla valet consuetudo, etiam immemorabilis, ut in Barchinonen. *Observationis Festorum*, Mercatores Barchinonenses, qui contendebant posse vendere merces suas diebus Festivis, consuetudine ad id immemorabili fulti; Sac. Congreg. Conc. die 13 Maii 1669, respondit: « Id Mercatoribus non licere, quacumque consuetudine immemorabili nequaquam obstante. » Et denuo reposita causa a dictis Mercatoribus validiore conatu objectæ consuetudini immemorabili insistentibus, eadem Sacra Congr. 27 Martii 1683, in priori sententia, et Decreto perstitit, silentiumque Mercatoribus imposuit; et in *Ripana Mercatus*, contentibus Civibus Ripanis contra Edictum Episcopi prohibentis fieri Mercatus diebus Festivis, id sibi licere ex consuetudine immemorabili; ac proposito Dubio, « An liceat Communitati, et hominibus Ripæ habere Mercatum die Sabbati, intus vel extra Civitatem, quando occurrat quod sit dies Festivus in cursu, » etc. Sacra Congr. Conc. die 2 Maii 1711, respondit, *Negative, et amplius*. Quod decretum sua auctoritate Apostolica comprobans instar Regulæ esse vult, ac in omnibus temporalis suæ ditionis Urbibus, et locis S. Sedi Apostolicæ mediata, vel immediate subjectis inviolabiliter observari præcipit; refertque ad id c. *Omnes 1, de Ferris*, Constitut. 5, in ordine Bullarii S. Pii V, dicitque communem esse sententiam quod Mercatus fieri non possit diebus Festivis, sed sit transferendus in antecedentem, vel sub-

sequentem diem, si Festum incidit; ac huic Regulæ inhærens ipsemet facultatem concessit die 9 Maii 1742. Viro nobili Ferrariensi habendi Mercatum in suo rure qualibet feria quinta, dummodo in illa non incidit Festum de præcepto, quo casu Mercatus transferretur in feriam quartam. Qua de re omnem dubitandi ansam præcédens, mandat Episcopis omnibus temporalis suæ Ditionis, ne in Diocesium suarum urbibus, et locis Mercatus fieri Festis diebus patiantur.

(87. De Nundinis autem inter alia hæc ad literam habet: « Inter Nundinas, quæ in Provinciis Nostris aguntur, illustriores, ut bene nostis, sunt Senogallenses protractæ multis diebus; cum Anconitanam Ecclesiam Senogalliensi finitimam regeremus non sine mœnore intelleximus tempore Nundinarum ea omnia fieri Festo etiam die, quæ aliis hebdomadæ diebus Divino cultui non consecratis, peragebantur. Huic malo occurrere satagentes, die 24 Augusti superioris anni Constitutionem nostram de Nundinis Senogallensibus publicavimus, qua præter cætera jussimus, ut diebus Festis apothecæ clauderentur, neque matutinis horis, aut vespertino tempore, quibus Divina Officia in Ecclesiis celebrantur, vel Dei Verbum populo annunciat, contractus fierent. Imminutum vero hæc de causa sæcularibus negotiis tempus compensaturi, Nundinarum dies cum iisdem privilegiis, et immunitatibus opportune multiplicavimus: executioni debitæ jussa Nostra hoc anno mandata, meliorem, atque utiliorem rerum ordinem pepererunt, magnum omnium Civium, et bene moratorum hominum solatio.

(88. « Idipsum, Venerabiles Fratres, et Vos agite. Constituite Auctoritate Nostra, matutinas, et vespertinas horas, quibus Festo die, quo Nundinæ habentur, claudi debeant apothecæ, nec publica possint exerceri commercia, ut qui ad Nundinas confluerint, Missæ Sacrificio, et Divinis Officiis intersint, aliisque Christianis operibus Festum sanctificent. Vigilate, ut plene, et exacte impleantur. Nos autem per publicum edictum non prætermittimus extendere Nundinarum privilegia ad diem sequentem, qui Festus non erit, temporalia negotia paucarum horarum spatium propter Dei cultum, et animarum salutem intermissa, integri diei accessione commode peragantur.

(89. « Hæc sunt, Venerabiles Fratres, quæ post maturum examen, auditamque gravium, atque doctorum Virorum sententiam de proposita quæstione, Vobis significanda censuimus, quibus omnibus Apostolicam Benedictionem peramanter impertimur.

« Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die quinta Novembris 1743, Pontificatus nostri anno sexto. »

(90. Regulares teneri inter Festa de præcepto observare Festum sui Sancti Fundatoris, tam quoad Forum, quam quoad Chorum, colligitur ex concessione facta Ordini Sancti Benedicti a Benedicto XIII, die 24 Januarii 1727, omnibus utriusque sexus sub

regula ipsius Sancti militantibus indulgendo, quod quoties Festum Sancti Benedicti incidit in aliquam diem Majoris hebdomadæ, transferatur tamquam ad diem propriam, ad feriam tertiam post Dominicam in Albis, « ut in celebratione Festi, et Officii Sancti Patriarchæ omnes Monachi, et Moniales ejusdem Regulæ profitentes uniformiter conveniant; » sunt hæc verba Indulti, ubi, ut vides, cum Festum, et Officium distincte ponantur, videntur importare diversa, adeoque festivationem quoad Forum per Festum, et Horas Canonicas quoad Chorum per Officium; qualem Decreti sensum facit Doctissimus P. Merati, dum in Indice Decretorum ad Breviarium spectantium num. 350, hæc notat verba: « Festum S. Benedicti quoties incidit in aliquam diem majoris hebdomadæ, ab omnibus utriusque sexus sub Regula Sancti Benedicti militantibus transferendum est tam quoad Forum, quam quoad Chorum, » ut dictum est in allegato Decreto supra in Indice num. 270, emanato die 23 Januarii 1727, sub quo num. 270, sequens affert Decretum: « Festum S. Benedicti, quod habet annexum Forum, incidens in aliquam diem majoris hebdomadæ, transferatur ad feriam tertiam post Dominicam in Albis, tamquam diem propriam, translato quocumque alio Officio etiam æqualis ritus in eo occurrente; » Sac. Rit. Cong. 6 Sept. 1727, in Falden. Idem antea statuerat pro omnibus Monachis, et monialibus Ord. S. Benedicti, Bened. Papa XIII, die 23 Januarii 1727. Hæc ibi.

(91. Ejusdem opinionis est Gujetus qui lib. 1, cap. 14, qu. 2, 3 et 4, lib. 2, cap. 19, qu. 3, vult Festum S. Fundatoris debere esse de præcepto, etiam quoad Forum, cum in Religione a se fundata instar Patroni principalis loci habeatur. Nec id repugnare videtur Constitutioni Urbani VIII, incipiente *Universa*, § 2, quum ibi statuatur inter Festa de præcepto observanda, etiam esse Festum principalis Patroni ejusdemque Civitatis, Oppidi, vel Pagis. Tum quia in occurrentia Fundatoris, seu Patroni Religionis, et Patroni principalis loci Regulares, præferenter ad Patronum loci, solemnizant Festum sui Fundatoris, ex variis Decretis Sacræ Rit. Congreg. et signanter in Senogallien. 22 Januarii 1680, in una Urbis et Orbis 2 Jul. 1704, in Burgen. 23 Jul. 1736, et in Mechlinen. 16 Februarii 1737. relatis a Merati in Indice Decretorum ad Breviarium spectantium; et a P. Cavalieri tom. 2, par. 1, c. 26. de *Occurrentia, seu translatione Festorum*. Unde si Regulares tenentur ad festivandum, etiam quoad Forum Festum principalis Patroni loci, quod apud ipsos cedit Festo sui Fundatoris, a fortiori tenebuntur ad Festum sui S. Fundatoris per tritam Regulam, « Si id de quo minus videtur inesse, et inest, igitur et de quo magis, » Authent. *Multo magis*, Cod. de *Sacrosanctis Eccl.* Accedit inveterata consuetudo apud Regulares celebrandi Vigiliam etiam cum Officio, et jejuniis et solemnizandi præ omnibus tamquam de præcepto Festum sui respectivi

Fundatoris, quæ consuetudo est optima Legum interpres, c. *Cum dilectus* 8. de *Consuetud.* l. *Si de interpretatione* 37. ff. de *Legibus*. Quamvis alioquin eruditissimus P. Cavalieri loc. cit. cap. 13. num. 2. in fine, reputet Festum Fundatoris Religionis feriacionem non importare, sed solemnitatem.

(92. In veteri Lege celebrabantur, et adhuc celebrantur in dies ab Hebræis, ultra Sabbatum qualibet hebdomada in memoriam creationis Mundi, quolibet anno septem aliæ peculiariæ Festivitates, nempe Pascha, Pentecostes, Scenopegia, Encœnia, Neomenia, Expiatio et Collecta.

(93. Prima igitur solemnitas erat Pascha, in qua Agnus immolabatur, et interdicto fermento, solis azymis panibus vesci licebat. Hæc solemnitas septem diebus celebrabantur primo mense Hebræorum *Nisan*, nostro Martio, in plenilunio correspondente, Deo sic præcipiente in gratiarum actionem liberationis Israelitici populi ab Ægypto, et servitute Pharaonis, ut habetur *Levitici* cap. xxiii. num. 6. ibi: *Quinta decima die mensis hujus, solemnitas Azymorum Domini est, septemque diebus Azyma comedetis. Dies primus erit vobis celeberrimus et Sanctus; omne opus servile non facietis in eo.*

(94. Secunda erat Festivitas Pentecostes, hebraice nuncupata etiam *Sabahot*, id est Festivitas post septem hebdomadas solemnizata 50. diebus post Pascha mense *Sivan*, nostro Maio correspondente, in memoriam Legis a Deo traditæ Moysi in duabus lapideis tabulis *Levitici* cap. xxiii. num. 16. imperata his verbis: *Et vocabitis hunc diem celeberrimum atque sanctissimum, omne opus servile non facietis in eo.*

(95. Tertia erat Scenopegia, id est Festivitas Tabernaculorum vulgo *Frascate*, et hebraice *Sukot* solemnizata septem diebus mense *Tirsi*, correspondente nostro Septembri, et ad commemorandum beneficium Divinæ protectionis, et deductionis per desertum, ubi sub tentoriis, seu tabernaculis ipsi Hebræi habitaverunt, pasti manna eis de Cælo præstita; et hæc Festivitas habetur præcepta *Levitici* c. xxiii. n. 34. ibi: *A 15 die mensis hujus erunt Feriæ tabernaculorum septem diebus Domino.*

(96. In his tribus assignatis Solemnitatibus tenebantur Hebræi quotannis Hierosolymitanum Templum invisere, juxta præceptum eis impositum *Deuteronomii* cap. xvi. ibi: *Tribus vicibus per annum apparebit omne masculinum tuum in conspectu Domini Dei in loco quem elegerit, in solemnitate Azymorum, et in solemnitate Hebdomadarum, et in solemnitate Tabernaculorum.*

(97. Quarta erat Festivitas Encœniorum, id est novæ purgationis, seu dedicationis Templi, et celebrabatur per dies octo mense *Casleu* correspondente nostro Novembri, in memoriam novæ dedicationis Templi factæ sub Juda Machabæo juxta id quod habetur *I Machabæor.* cap. iv. num. 59. ibi: *Et statuit Judas et Fratres ejus, et universa Ecclesia Israel, ut agatur dies dedicationis Altaris in temporibus suis ab anno in annum per*

dies octo a quinta, et vicesima die mensis Casleu cum lætitia et gaudio.

(98. Quinta erat Neomenia, id est novilunium, quæ Festivitas *Tubarum* celebrabatur prima die mensis septimi, id est Septembris, in memoriam liberationis Isaac, quando Abraham invenit arietem hærentem cornibus, quem repræsentabant per cornua, quibus buccinabant. Hæcque Festivitas erat eis indicta *Levit.* cap. xxiii. n. 24. ibi: *Locutusque est Dominus ad Moysen dicens: Loquere filiis Israel: Mense septimo, prima die mensis, erit vobis Sabbatum memoriale, clangentibus tubis, et vocabitur Sanctum; omne opus servile non facietis in eo.*

(99. Sexta erat Solemnitas Expiationis nuncupata a Judæis *Jomakiphurim*, ac celebrabatur decima die mensis septimi, id est Septembris in memoriam illius beneficii, quo Deus ad preces Moysis propitiatus est peccato Idololatriæ populi de adoratione Vituli in Deserto, et tenebantur tali die ad strictum jejunium in signum veridicæ penitentiae, juxta præceptum eis impositum *Levit.* cap. xxiii. num. 27. ibi: *Decima die mensis hujus septimi, dies expiationum erit celeberrimus, et vocabitur sanctus, affligetisque animas vestras in eo, et offeretis holocaustum Domino. Omne opus servile non facietis in tempore diei hujus.*

(100. Septima erat Festivitas Collectæ, seu Cætus celebrata die 22. mensis septimi, id est Septembris in octava Solemnitatis Tabernaculorum, ut sicut illa erat in memoriam Divinæ protectionis, et deductionis per desertum, sic hæc ultima in ejus octava commemoraret singulare Divinum beneficium, quo omnes in unum collecti, et unitim introducti fuerant in Terram Promissionis; et hæc Festivitas legitur eis indicta *Levit.* cap. xxiii. num. 36. ibi: *Dies quoque octavus erit celeberrimus atque Sanctissimus; et offeretis holocaustum Domino; est enim cætus, atque collecta; omne opus servile non facietis in eo.*

(101. Extincta veteri lege una cum dietis suis Festivitatibus, Sancta Mater Ecclesia nova Domini Sponsa, in nova Lege usque in Mundi finem perseveratura, aillata Sancto Spiritu, alias celebrandas Solemnitates substituit, uberius ac vivius figuras ac Mysteria in illis contenta exprimentes. Sabbati igitur loco substituta est Sanctificatio Dominicæ, quæ est prima dies a Deo creata, in qua manna primum Deus pluere fecit in deserto, in qua Christus resurrexit, in qua Spiritus Sanctus in Apostolos descendit, ex Concilio Palæstino celebrato sub Victore II.

(102. Paschati Azymorum successit Pascha Resurrectionis pro stabienda puritate, et sinceritate vitæ Fidelium in evitando malitiæ, et peccati fermento, juxta illud Apostoli 1. ad *Corinth.* cap. v. num. 7: *Pascha nostrum immolatus est Christus, itaque epulemur non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ et nequitie, sed in azymis sinceritatis et veritatis. Ipse enim resurrexit propter sanctificationem nostram: ad Roman.* cap. iv. n. 25.

(103. Festivitati Pentecostes Hebræorum pro Lege a Deo data Moysi in duabus lapideis tabulis, respondet nostra Solemnitas Pentecostes, in qua Spiritus Sanctus in igneis linguis supra Apostolos et Discipulos descendit, imprimens in eorum cordibus Legem Caritatis in his duobus præceptis restrictam: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo... et proximum tuum sicut te ipsum. In his duobus mandatis universa Lex pendet, et Prophetæ; Matth. cap. xxii. n. 27. et seq.*

(104. Festivitati Scenopægiæ, seu Tabernaculorum pro manna comesta ab Hebræis in deserto, respondet Solemnitas Sanctissimi Sacramenti Eucharistiæ, quæ est vera cælestis manna summa Dei clementia ad spiritualem et perpetuam vitam animabus nostris elargita: *Patres vestri manducaverunt manna in deserto, et mortui sunt... Ego sum Panis vivus, qui de Cælo descendi; si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. Joann. c. vi. n. 49. et seq.*

(105. Pro Festivitate Encæniorum, seu nova dedicatione, et restauratione Templi indictæ sunt dedicationes et Consecrationes Ecclesiarum, et Solemnitates Beatæ Mariæ Virginis, quæ est *Templum Domini, Sacrum Spiritus Sancti*, ut canit Ecclesia in Officio ejusdem Præsentationis 21 Novemb. Antiph. ad *Magnificat.* in 2. Vesp.

(106. Neomeniæ, seu Festivitati Tubarum successit Solemnitas Apostolorum, qui sunt tubæ Spiritus Sancti, et annuntiatores Christi Mystici Isaac, per universum orbem: *In omnem terram exivit sonus eorum et in fines Orbis terræ verba eorum. Psalm. xviii. n. 5. Euntes in Mundum universum, prædicite Evangelium omni creaturæ. Marc. cap. xvi. num. 15.*

(107. Festivitati Expiationis Idololatriæ commissæ in adoratione Vituli aurei in deserto, subingressæ sunt solemnitates Sanctorum Martyrum, qui tradiderunt corpora sua in mortem, ne servirent Idolis, ut canit Ecclesia in 2. Antiph. tertii Nocturni eorum Officii.

(108. Tandem Collectæ Hebræorum pro ingressu in terram Promissionis, correspondent Festivitates omnium Sanctorum, Confessorum, Virginum, et non Virginum, suis pro meritis ad cælestem Patriam, veram Promissionis terram, evectorum: Quorum cuiuslibet dictum est a Domino: *Euge, serve bone, et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam, intra in gaudium Domini tui: Matth. cap. xxv. num. 21.* Et omnes a nobis sic suppliciter deprecantur: « Quicumque in alta Siderum regnatis aula, Principes, favete votis supplicum, qui dona Cæli flagitant. » Ecclesia in Hymno ad Laudes Festi omnium Sanctorum. Sic D. Thomas in *Summa* 1. 2. qu. 102. art. 4. ad decimum. Clericatus in suis apicis italice impressis, verb. *Encænita* per tot. et alii.

(109. Pro Sanctificatione Festorum juvat hic adducere varia loca, et motiva Sacræ Scripturæ.

Benedixit diei septimo, et sanctificavit illum, quia in ipso cessaverat ab omni opere

suo, quod creavit Deus ut faceret. Genes. c. ii. n. 3.

Requies Sabbati sanctificata est Domino. Exod. c. xvi. n. 23.

Sex diebus colligitis manna, in die autem septimo Sabbatum est Domino, idcirco non invenietur. Exod. xvi. n. 26.

Videte ut Sabbatum custodiatis, quia signum est inter me, et vos in generationibus vestris. Exod. c. xxxi. n. 13.

Custodite Sabbatum meum. Sanctum est enim vobis. Qui polluerit illud, morte morietur; qui fecerit in eo opus, peribit anima illius de medio populi sui... Omnis, qui fecerit opus in hac die morietur. Exod. c. xxxi. n. 14. 15.

Custodiant Filii Israel Sabbatum, et celebrent in generationibus suis. Pactum est sempiternum inter me, et Filios Israel, signumque perpetuum. Exod. c. xxxi. n. 16 et 17.

Septimus dies erit vobis Sanctus, Sabbatum, et requies Domini; Qui fecerit opus in eo occidetur. Exod. c. xxxv. n. 2.

Custodite Sabbata mea... dabo vobis pluvias temporibus suis, et terra gignet germen suum, et pomis arbores replebuntur. Levitic. cap. xxvii. n. 2. et 4.

Filii Israel invenientes hominem in solitudine colligentem ligna in die Sabbati, jussu Dei, cum interfecerunt. Num. c. xv. n. 32. ad 36.

Dies septimus celeberrimus et Sanctus erit vobis; omne opus servile non facietis in eo. Num. c. xxviii. n. 25.

Observa diem Sabbati, ut sanctifices eum, sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus. Deuteron. cap. v. num. 12.

Memento quod et ipse servieris in Ægypto, et eduxerit te inde Dominus Deus tuus in manu forti, et brachio extento, idcirco præcepit tibi, ut observares diem Sabbati. Deuteron. c. v. n. 15.

Quæ est hæc res mala, quam facilis, et profanatis diem Sabbati? Numquid non hæc fecerunt Patres vestri, et adduxit Deus noster super nos omne malum hoc, et super Civitatem hanc. Et vos additis iracundiam super Israel, violando Sabbatum; 2. Esdræ c. xii. n. 17. 18.

Neomeniam, et Sabbatum, et Festivitates alias non feram, iniqui sunt cæcus vestri; Kalendar vestras, et Solemnitates vestras odovit anima mea, facta sunt mihi molesta, laboravi sustinens. Isai. c. i. n. 13. 14.

Beatus vir... custodiens Sabbatum, ne polluat illud, custodiens manus suas, ne faciat omne opus malum. Isai. c. lvi. n. 2.

Qui custodierint Sabbata mea... dabo eis in domo mea, et in muris meis locum, et nomen melius a filiis et filiabus; nomen sempiternum dabo eis, quod non peribit. Isai. c. lvi. n. 4. 5.

Nolite portare pondera in die Sabbati, nec inferatis per portas Jerusalem, et nolite ejicere onera de domibus vestris in die Sabbati, et omne opus non facietis; Sanctificate diem Sabbati. Jerem. c. xvii. n. 21. 22. Sabbata mea violaverunt vehementer, dixi ergo ut effunderem furorem meum super eos in deserto, et

consumerem eos; Ezech. cap. xx. num. 13. Odi et projecit Festivitates vestras, et non capiam odorem cætuum vestrorum. Amos c. v. n. 21.

Judæi, qui per necessitatem Nicanorem sequebantur eum increpabant, quod in Sabbato vellet committere prælium. Ne ita ferociter, inquebant, et barbære feceris, sed honorem tribue diei Sanctificationis; et post pauca: Est Dominus in Cælis, qui jussit agi septimam diem 2. Machabæor. cap. xv. n. 2 et 4.

(110. Lepidum est quod in Anglia Judæus quidam nomine Salomon, postquam Sabbato in fœtidam cloacam decidisset, nolletque ex ea extrahi, ne Sabbatum violasse videretur, coactus fuit etiam Dominico die in eadem remanere. Nam cum ille diceret,

Sabbata Sancta colo, de stercore surgere nolo: Respondit Judex:

Sabbata nostra quidem Salomon, celebrabis ibidem. Sic ex aliis refert Beyerlinck in Theatro vitæ humanæ tom. 3. verb. Festum litt. F.

(111. Hic ad eruditionem minus peritorum addere lubet quæ de Sancto Bubone, seu Bovo Confessore, ac ejus Festo traduntur.

Bobo, seu Bovus, aut Bobus, vulgo S. Bovo, Nugherii, vulgo *Noghiers*, in Gallia Narbonensi ex nobilissimis, opulentissimis ac Christianissimis Parentibus, Patre scilicet Adelfredo, et Matre Olinda natus, licet militarem vitam Patrem imitatus ageret, virtutibus tamen Christianis magis ac magis in dies emicabat. Factus grandior Regionem ab irruentibus hostibus ex Hispania (quo tempore illa occupata Mauri, seu Saraceni vicina Galliæ loca excurrentes populabantur) tuebatur. Cum vero Fraxinetum insulam continentem, in quo Bovus arcem loco ditiores habebat, proximam occupassent, finitimosque populos assiduis excursionibus, et deprædationibus vexarent, arcemque Bobonis demoliri niterentur, is Beatissimis Apostolis Petro et Paulo vovit, se depositis armis, orphanorum et viduarum curam suscepturum, semelque quovis anno per totum vitæ suæ spatium ipsorum limina deinceps petiturum, si de dictis hostibus victoriam reportasset. Quare cum illi per visum eum bono ac fidenti animo esse jussissent, non modo arcem illam cum paucis per medios hostes ingressus defendit, sed etiam illos ab insula depulit. Nam cum Rex illius Præfecti conjuge per vim potitus esset, Præfectus injuriam ulturus Bubonem clam in insulam cum peditibus et equitibus admittit, qui plurimis ex hostibus repente eos adortus occisis Regi, et aliis ad nostram veram Fidem conversis parcens, insula penitus devastata, Regionem omnem finitimam omnino ab hostium metu liberavit.

(112. Exinde vita Fratris sui occisori, Dei pro amore, concessa, quod vovit fideliter adimplens, orphanorum, et viduarum cura suscepta, ac singulis annis limina Apostolorum petens, hoc in itinere Roma in Patriam rediens, tandem gravi morbo correptus, animam Deo reddidit circa annum 986. die 22. Maii apud Viqueriam, seu Vichariam, aut

potius, ut antiquis placuit Vicum Iriæ, quod Derthonensis Diœcesis inter ipsam Derthonam et Papiam, ad fluvium Stafforam Oppidum est præclarum, nobile et opulentum. ibique sepultus est, et si quod pecus, vel armentum transisset super ejus tumulum, illico corruens moriebatur, donec locus elatis ligneis septus est; deindeque ad ipsius honorem fuit constructum Monasterium Ordinis Benedictini cum Ecclesia illi sacra, posita per viam, quæ Magistra dicitur, in capite Suburbii S. Petro dicati, distante viginti circiter passus ab Ecclesia nova eidem S. Boboni, seu Bovo etiam sacra cum Conventu PP. Capuccinorum.

(113. In Ecclesia Collegiata S. Laurentii dicti præclari oppidi quiescit Corpus ipsius S. Bobonis, qui aliter Bobus, vulgo S. Bovo appellatur, et ut Protector Principalis, et Advocatus tam Cleri, quam Oppidi, et Territorii Viqueriensis dicta die 22. Maii, solemniter veneratione colitur, atque in officio quotidiano, dum Suffragia Sanctorum recitantur, ejus commemoratio celebratur; ibique, et alibi variis claruit, et in dies claret miraculis, ut videre est in ejus Legenda, quæ extat Viquerie in pervetusto Legendario de Vitis Sanctorum; quo utebantur Canonici Collegiatae Sancti Laurentii in recitandis lectionibus ad Matutinum in Festivitatibus Sanctorum et apud eruditissimos Bollandianos ad dictam diem 22. Maii doctissimum Philippum Ferrarium in *Catalogo Sanctorum Italiæ* et in *Catalogo Sanctorum, qui in Martyrologio Romano non sunt*; et apud alios, ex quibus sunt hæc nostra collecta.

(114. Quamvis tamen non omnes conveniant quoad diem sui decessus et Festivitatis, aliis, inter quos dictus Ferrarius loc. citat. assignantibus ad diem 23. Maii, aliis ad diem 25. ejusdem Maii, ut Veronæ coli asserit idem Ferrarius, aliis ad diem 22. ut rectius ex multis dicti Bollandiani loc. cit. insuper referentes, quod in Missali Mediolanensis Ecclesiæ anni 1522. et in Breviario ejusdem Ecclesiæ anni 1529. et 1550. secundum institutionem Sancti Ambrosii in Kalendario præfixo ista leguntur; XI. Kalendar Junii S. Bovi Confessoris, qui et Bovus appellatur, Laudæ Pompeiæ, et Viquerie, et passim alibi, tum in Officio, tum Missa de Communi Confessoris non Pontificis primo loco. Et discrepant insuper Scriptores quoad locum, in quo ipsius Sancti Corpus quiescat, aliis volentibus, ut supra, ipsum quiescere Viquerie, aliis autem Papiæ: Qui tamen facillime conciliari possunt si asseratur, primitus fuisse quidem sepultum Viquerie, et ibidem per multum temporis quiescisse, ubi adhuc in præsentiarum existit maximo cultu venerata insignis ejus Reliquia in Ecclesia præclarissimorum PP. Capuccinorum ipsi Sancto sacra; et ob ingruentium bellorum pericula, et hostiles incursiones Papiam translatum, ac multis evolutis annis fuisse ibidem in Ecclesia S. Apollinaris repertum in arca lapidea die 6. Februarii cum ejusmodi inscriptione: *Hic requiescit Corpus S. Bobonis*; multis luminaribus statim in ea